Adaptatie van de Duodecim richtlijn “Otitis externa” naar de Belgische zorgcontext

Haio: VAN LAERE Jolien , U.G.
Promotor: Heytens Stefan , U.G.
Praktijkopleider: Cooreman Etienne , DEVUE Katleen , Huys Kurt , ROMBAUT Bart

Context: Otitis externa is een frequent voorkomende aandoening in de huisartspraktijk, maar het zorgbeleid hiervoor is niet altijd eenduidig. Dit wijst op het belang van een kwalitatieve richtlijn die bruikbaar is in de eerste lijn.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze masterproef is om aanbevelingen rond otitis externa te formuleren die toegepast kunnen worden in de huisartspraktijk. Aan de hand van deze aanbevelingen wordt getracht om de huidige Duodecim richtlijn te adapteren naar de Belgische zorgcontext.

Methode: Aan de hand van de PIPOH-elementen (Patient/population, Interventions, Professionals, Outcomes, Healthcare setting) werden klinische vragen geformuleerd gebaseerd op de huidige Duodecim richtlijn. Op basis van deze vragen vond een systematische literatuurzoektocht naar relevante richtlijnen in verband met otitis externa plaats in verschillende nationale en internationale databanken. Na een eerste snelle screening van deze richtlijnen werd een uitgebreide beoordeling naar methodologische kwaliteit uitgevoerd aan de hand van het AGREE II-instrument. De verschillende stappen van dit proces werden telkens bewaard in een gestructureerde matrix en zo nodig werd nog aanvullende wetenschappelijke evidentie geraadpleegd. Aan de hand van de geselecteerde richtlijnen en relevante literatuur werden aanbevelingen geformuleerd op de klinische vragen. Deze aanbevelingen werden uiteindelijk afgetoetst bij de eindgebruikers naar haalbaarheid en barrières. Hun feedback werd meegenomen in de uiteindelijke opstelling van de definitieve richtlijn.

Resultaten: In deze masterproef worden aanbevelingen geformuleerd rond de predisponerende factoren en diagnosestelling van otitis externa en rond de differentiaal diagnose van oorklachten niet te verklaren door otitis externa. De belangrijkste predisponerende factoren voor het krijgen van otitis externa zijn anatomische afwijkingen, huidaandoeningen, omgevingsfactoren, trauma, systemische aandoeningen, endogene factoren zoals zweten en andere factoren zoals zwemmen en irriterende stoffen. Hierbij zijn anatomische afwijkingen, trauma en endogene factoren toegevoegd ten opzichte van de Duodecim richtlijn. De diagnose van otitis externa kan gesteld worden op basis van anamnese en klinisch onderzoek. Een kweek van de gehoorgang is zelden nodig. De symptomen van otitis externa werden nogal beknopt beschreven in de Duodecim richtlijn en werden dus aangevuld. Otitis media, mastoïditis en aandoeningen van het kaakgewricht of farynx werden in de Duodecim richtlijn vermeld als differentiaal diagnose van oorklachten niet te verklaren door otitis externa. Dit werd vervolledigd met corpus alienum, cholesteatoom, neoplasma, virale infecties en huidaandoeningen. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op de huidige richtlijnen en recente literatuur. Na toetsing bij de eindgebruikers werden de aanbevelingen nog licht aangepast om de bruikbaarheid ervan te vergroten.

Conclusie: Op basis van de aanbevelingen wordt een voorstel tot finale richtlijn rond otitis externa geformuleerd die aangepast is aan de eerstelijnszorgverleners in België.